

Regioburgemeesters

Strategische agenda regioburgemeesters

2022-2025

27 september 2021

Inhoud

Inleiding | 3

Doelstelling | 3

Maatschappelijke vs. organisatievraagstukken | 4

Landelijk acteren, lokaal vertegenwoordigen | 4

**Veiligheidsvraagstukken, doorontwikkeling bestel
en een toekomstbestendige politie | 5**

Thema's en ambities | 6

- A. Veiligheidsvraagstukken | 6
- B. Doorontwikkeling bestel | 6
- C. Toekomstbestendige politie | 6

Strategische agenda regioburgemeesters 2022-2025 | 7

Bijlage: uitwerking thema's en ambities

A. Veiligheidsvraagstukken | 8

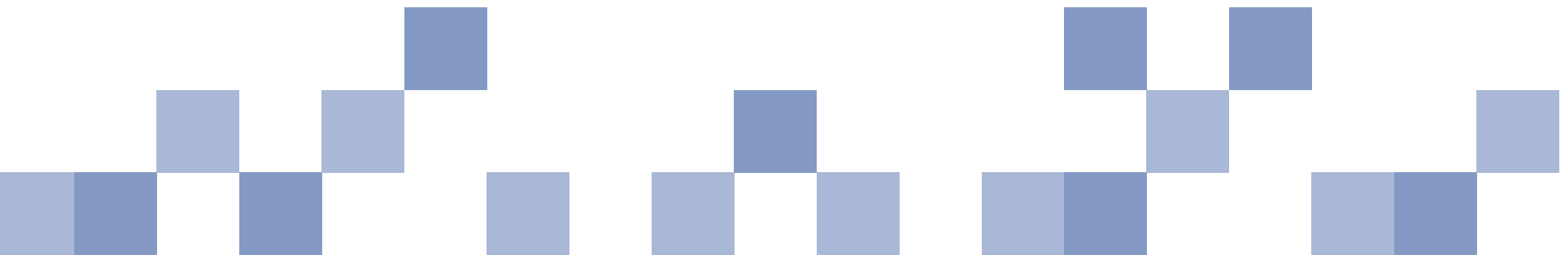
- 1. Ondernijning | 8
- 2. Cybercrime | 9
- 3. Snel veranderende samenleving | 9

B. Doorontwikkeling bestel | 10

- 4. Lokale ruimte | 10
- 6. Strafrechtketen | 11
- 7. Personeel & Middelen | 11
- 8. Veiligheidsagenda | 12
- 9. Omgangsvormen | 13

C. Toekomstbestendige politie | 13

- 10. Lokale verankering | 13
- 11. Diversiteit, inclusie en integriteit | 14
- 12. Politie toekomstbestendig personeel & organisatie | 15
- 13. Politie toekomstbestendig beleidsvorming | 16
- 14. Informatiepositie | 16

Inleiding

Voor u ligt de Strategische Agenda van de regioburgemeesters voor de periode 2022-2025. De verankering van de rol en werkzaamheden van de regioburgemeesters ligt vast in de Politiewet 2012 én de Wassenaarse notitie 2011. De afgelopen jaren heeft het overleg van regioburgemeesters, het gesprek in het LOVP en de verbinding van en naar de regio's zich gezet. De looptijd van de vorige strategische agenda is verstreken, tegelijkertijd is er een position paper opgesteld, een nieuwe voorzitter aangetreden, wordt er gestart met het opstellen van een nieuwe Veiligheidsagenda en zal er binnen afzienbare tijd eveneens een nieuw kabinet met een nieuw regeerakkoord aan de slag gaan. Tijd om de onderwerpen en ambitie voor de komende jaren opnieuw op te maken. Input is hiertoe opgehaald bij de burgemeesters en hun samenwerkingspartners. De inhoudelijke koers uit het gezamenlijke position paper* [Politie van morgen en overmorgen](#) is leidend, aangevuld met de strekking uit diverse onderzoeken en beleidsstukken die huidige en toekomstige ontwikkelingen duiden.

* In het position paper (2020) is de gezamenlijke ambitie van de regioburgemeesters, het Openbaar Ministerie, de politie en het ministerie van Justitie en Veiligheid ten aanzien van de politie voor een nieuw Kabinet geformuleerd.

Doelstelling

De regioburgemeesters hebben een gezamenlijk doel voor ogen: bijdragen aan veiligheid door een verdere investering in en ontwikkeling van een toekomstbestendige politieorganisatie. Hiervoor benutten zij hun positie in het politiebestel en hun overleg met de deelnemers van het landelijk overleg. De positie van de verschillende partijen verschilt. Versimpeld gesteld: als gezagen gaan de burgemeesters en officieren van justitie over het wat, de politie over het hoe en de minister over de kaders waarbinnen. De Wassenaarse notitie blijft onverkort de leidraad voor de verhoudingen. Op basis van die spelregels streven de partners hetzelfde doel na.

Missie:

'De regioburgemeesters vertegenwoordigen gezamenlijk op landelijk niveau de gezagspositie van de burgemeesters over de politie. Zij doen dit namens de burgemeesters uit hun regio.'

Visie:

'De regioburgemeesters werken aan (de randvoorwaarden voor) een nabije, effectieve en lokaal verbonden politie en aan de toekomstbestendigheid van de organisatie. Dit doen zij samen met de politie, het Openbaar Ministerie en het Rijk.'

Maatschappelijke vs. organisatievraagstukken

Om de opdracht voor de komende jaren te scherpen, is het goed te expliciteren wat de kern van de ambitie is. De focus ligt als vertegenwoordiger van het gezag over de politie in beginsel op de inzet en ontwikkeling van de politieorganisatie. Naast de wettelijk verplichte onderwerpen, willen de regioburgemeesters daarbij meer ruimte maken voor het vroegtijdig bespreken van koers en richting van de politie én daaraan gerelateerde veiligheidsonderwerpen met hetzelfde doel voor ogen: de politie van overmorgen (tot 2030). Dat neemt niet weg dat er meer ruimte kan zijn voor gedachtevorming door regioburgemeesters en het Openbaar Ministerie in het LOVP over maatschappelijke vraagstukken. Ook een bredere invalshoek is mogelijk, namelijk het met de kracht van het LOVP aangaan van maatschappelijke (veiligheids)vraagstukken, met politie als één van de belangrijkste instrumenten daarbij. Vooralsnog is gemeend daar terughoudend in te zijn. Op basis van de politiewet zit in het LOVP namelijk een selecte vertegenwoordiging verbonden aan de politie aan tafel. Daarnaast vertegenwoordigen de regioburgemeesters lokaal verankerd gezag en daar willen zij niet aan af doen door zonder mandaat landelijke standpunten in te nemen.

Landelijk acteren, lokaal vertegenwoordigen

Door goede en tijdige samenwerking kunnen de regioburgemeesters de betekenis van de politie in de samenleving versterken en helpen om de organisatie naar een hoger niveau te tillen. Dit vraagt om meer dan eerst de gezamenlijkheid op te zoeken. Met de partners én als collectief van regioburgemeesters. Het is aan de regioburgemeesters om namens de regio's het lokale bij het landelijke te brengen en tegelijkertijd als sterk collectief te acteren. Het vereist een balans te vinden tussen landelijk acteren en lokaal vertegenwoordigen. Uiteenlopend van een landelijke politiek-bestuurlijke lobby, tot collectieve en daarmee krachtige standpunten inbrengen in het LOVP tot, niet in het minst, het vertegenwoordigen van het belang van de regionale achterban. Daar ligt het gezag.

Veiligheidsvraagstukken, doorontwikkeling bestel en een toekomstbestendige politie

Diverse trends, maatschappelijke ontwikkelingen en aanbevelingen volgen uit onderzoeken en visiedocumenten. De gedestilleerde thema's zijn onder te verdelen in veiligheidsvraagstukken, de doorontwikkeling van de samenwerking in het politiebestedel en het investeren in een toekomstbestendige politieorganisatie.

Als **veiligheidsvraagstukken** springen de onderwerpen ondermijning, cybercrime en digitale (on)veiligheid en de snel veranderende samenleving er duidelijk uit. Spanningen en onrust in de samenleving, op verschillende niveaus en onder verschillende groepen, leggen een extra beslag op de politie. Daarbij moet de politie van morgen en overmorgen (tot 2030) moeiteloos kunnen functioneren in een samenleving waarin het fysieke en digitale domein naadloos in elkaar overlopen. En in de strijd tegen georganiseerde zware criminaliteit en ondermijning moet de politie voorop kunnen gaan. Nieuwe technologieën bieden kansen en risico's en brengen nieuwe vormen van criminaliteit met zich mee. Dit is van invloed op het werkaanbod van de politie en de taakuitvoering van politie.

Belangrijk voor de aanpak van ondermijning is stevige inzet op preventie, niet dweilen met de kraan open. Maar het vraagt ook in het investeren in het afpakken van crimineel vermogen. Misdaad moet immers niet lonen. Dit vraagt een structureel ondermijningsfonds.

De **doorontwikkeling van de werking van het bestel** dat in 2012 zo drastisch wijzigde is met de eerste evaluatie reeds ingezet en zal misschien – ook niet verwonderlijk – altijd een punt van aandacht blijven. Immers, in het bestel is sprake van een spanning tussen lokaal en landelijk, preventie en repressie en openbare orde en opsporing/vervolgning. Kenmerkend voor de doorontwikkeling zijn de beweging naar meer lokale ruimte en flexibiliteit voor de politie en een toekomstbestendige en maatschappelijk effectieve financiering van politie en de keten. Sturing op de politie is door flexibilisering en onderbezetting van de organisatie een actueel vraagstuk. En ontwikkeling van het burgemeesterschap houdt ook verband met diens rol bij openbare orde en veiligheid. De ontwikkeling van het burgemeesterschap houdt ook verband met diens rol bij openbare orde en veiligheid. Sturing op de politie is door flexibilisering en onderbezetting van de organisatie een actueel vraagstuk.

Een **toekomstbestendige politie** vraagt aandacht voor een breed scala aan onderwerpen. Deze zijn benoemd in het gezamenlijke position paper *Politie van morgen en overmorgen*. De politie moet kwalitatief en kwantitatief toegerust zijn op de jaren die komen en kunnen anticiperen op komende uitdagingen. Voor de regioburgemeesters is de aanwezigheid van politie in de wijk en haar informatiepositie de belangrijkste kracht van de politie. Dit vraagt om meer capaciteit en het werken aan een professionele en robuuste organisatie. De basispolitiezorg is de kern van een politie die in verbinding staat met haar omgeving. De veranderende omstandigheden vragen ook modernisering van deze aspecten. Kennis, kunde en specialismen moet zich blijven ontwikkelen zodat deze passen bij de opgave.

Thema's en ambities

De thema's en ambities van de regioburgemeesters voor de komende jaren worden onder de beschreven drie hoofdnoemers weergegeven. In de bijlage is een beknopte toelichting opgenomen. Verdere concretisering van ambities en bijbehorende opgaven wordt met individuele portefeuillehouders besproken.

A. Veiligheidsvraagstukken

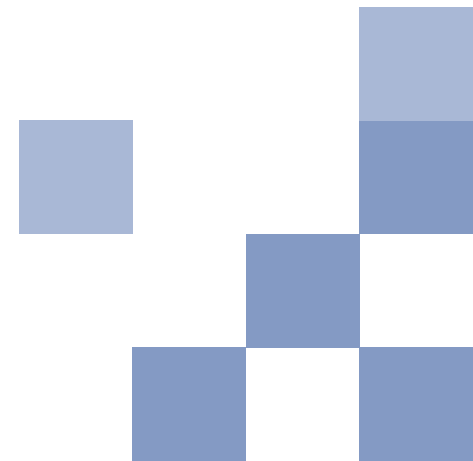
1. Ondernijning: versterking opsporing en informatieorganisatie, personeel, structurele middelen
2. Cybercrime: grensoverschrijdend, toerusting basisteams, kennis en kunde, aangifteproces
3. Snel veranderende samenleving: spanningen, onrust en polarisatie en de inzet van politie

B. Doorontwikkeling bestel

4. Lokale ruimte: flexibilisering, lokaal maatwerk, positie lijnchef en sturing driehoek
5. Ontwikkeling gezagsrol: impact aanstellingswijze en OOV-bevoegdheden gezag politie
6. Strafrechtketen: stabiele financiering en impact Wetboek van Strafvordering
7. Personeel & Middelen: Position Paper, Begrotingscyclus, Sterkte
8. Veiligheidsagenda: opstellen en monitoren nieuwe Veiligheidsagenda
9. Omgangsvormen: Strategisch LOVP en schurende gezagen

C. Toekomstbestendige politie

10. Lokale verankering: Gebiedsgebonden politie, verbinding en vertrouwen, dienstverlening
11. Diversiteit, inclusie en integriteit: veilige en diverse teams, verbinding samenleving en met maatschappelijke stakeholders, lerende organisatie
12. Politie toekomstbestendig personeel en organisatie: strategisch personeelsplan en onderwijs
13. Politie toekomstbestendig beleidsvorming: visie politiefunctie en stabiel meerjarenbeleid
14. Informatiepositie politie: ontwikkeling Intelligence, informatiepositie politie, informatie uitwisseling, WPG

Strategische agenda regioburgemeesters 2022-2025

WIE?

Missie

'De regioburgemeesters vertegenwoordigen gezamenlijk op landelijk niveau de gezagspositie van de burgemeesters over de politie. Zij doen dit namens de burgemeesters uit hun regio.'

Visie

'De regioburgemeesters werken aan (de randvoorwaarden voor) een nabije, effectieve en lokaal verbonden politie en aan de toekomstbestendigheid van de organisatie. Dit doen zij samen met de politie, het Openbaar Ministerie en het Rijk.'

HOE?

Met de partners én als collectief van regioburgemeesters

Het is aan de regioburgemeesters om namens de regio's het lokale bij het landelijke te brengen en tegelijkertijd als sterk collectief te acteren. Het vereist een balans te vinden tussen landelijk acteren en lokaal vertegenwoordigen.

Als gezagen gaan de burgemeesters en officieren van justitie over het wat, de politie over het hoe en de minister over de kaders waarbinnen. De Wassenaarse notitie (2011) blijft onverkort de leidraad voor de verhoudingen. Op basis van die spelregels streven de partners hetzelfde doel na.

WAT?

Doel

Bijdragen aan veiligheid door een verdere investering in en ontwikkeling van een toekomstbestendige politieorganisatie.

Focus

De focus van de regioburgemeesters ligt als vertegenwoordiger van het gezag op de inzet en ontwikkeling van de politieorganisatie. Daarbij behandelen zij wettelijk verplichte onderwerpen (Art. 19 Politiewet), spreken zij vroegtijdig over de koers en richting van de politie én daaraan gerelateerde veiligheids- onderwerpen en kunnen zij gedachtevormend spreken over bredere maatschappelijke vraagstukken.

Thema's en ambities

A. Veiligheidsvraagstukken

1. **Ondermijning:** versterking opsporing en informatieorganisatie, personeel, structurele middelen
2. **Cybercrime:** grensoverschrijdend, toerusting basisteams, kennis en kunde, aangifteproces
3. **Snel veranderende samenleving:** spanningen, onrust en polarisatie en de inzet van politie

Als veiligheidsvraagstukken springen de onderwerpen ondermijning, cybercrime en digitale (on)veiligheid en de snel veranderende samenleving er duidelijk uit.

B. Doorontwikkeling bestel

4. **Lokale ruimte:** flexibilisering, lokaal maatwerk, positie lijnchef en sturing driehoek
5. **Ontwikkeling gezagsrol:** impact aanstellingswijze en OOV-bevoegdheden gezag politie
6. **Strafrechtketen:** stabiele financiering en impact Wetboek van Strafvordering
7. **Personeel & middelen:** position paper, begrotingscyclus, sterkte
8. **Veiligheidsagenda:** opstellen en monitoren nieuwe Veiligheidsagenda
9. **Omgangsvormen:** Strategisch LOVP en schurende gezagen

Kenmerkend voor de doorontwikkeling zijn de beweging naar meer lokale ruimte en flexibiliteit voor de politie en een toekomstbestendige en maatschappelijk effectieve financiering van politie en de keten.

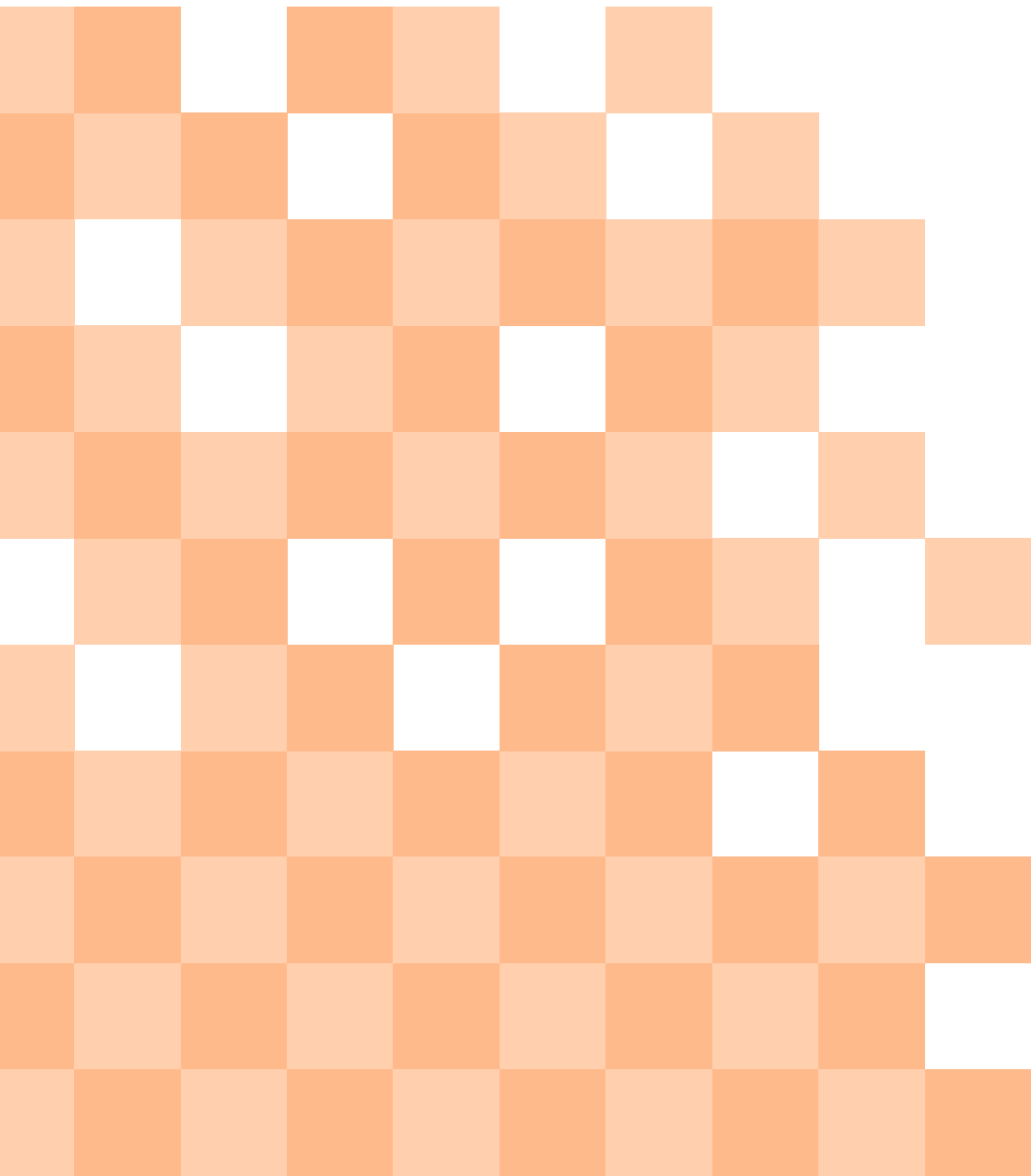

C. Toekomstbestendige politie

10. **Lokale verankering:** gebiedsgebonden politie, verbinding en vertrouwen, dienstverlening
11. **Diversiteit, inclusie en integriteit:** veilige en diverse teams, verbinding samenleving en met maatschappelijke stakeholders, lerende organisatie
12. **Politie toekomstbestendig personeel en organisatie:** strategisch personeelsplan en onderwijs
13. **Politie toekomstbestendig beleidsvorming:** visie politiefunctie en stabiel meerjarenbeleid
14. **Informatiepositie politie:** ontwikkeling Intelligence, infopositie politie, informatie uitwisseling, WPG

De politie moet kwalitatief en kwantitatief toegerust zijn op de jaren die komen en kunnen anticiperen op komende uitdagingen. Dit vraagt om meer capaciteit en het werken aan een professionele en robuuste organisatie.

Bijlage: uitwerking thema's en ambities

A. Veiligheidsvraagstukken

1. Ondernijning

Georganiseerde en ondernijnde criminaliteit ondergraaft de samenleving en de rechtsstaat en vraagt om een kennisintensieve aanpak van de politie op internationaal, nationaal, regionaal en lokaal niveau. De politie spoort samen met haar partners criminele samenwerkingsverbanden op, pakt criminele verdienmodellen aan en draagt er aan bij dat criminelen die zich onaantastbaar wanen, worden vervolgd en veroordeeld. Om de politie beter toe te rusten in de strijd tegen georganiseerde criminaliteit is uitbreiding van het brede offensief tegen ondernijnde criminaliteit nodig. Met het Openbaar Ministerie zien de regioburgemeesters dat versterking van de opsporing nodig is door investering in de informatieorganisatie, de (internationale) informatiepositie, informatie-uitwisseling en samenwerking met partners. Daarbij is het nodig om structureel te investeren in de regionale en lokale aanpak. Binnen de politie vraagt dit op onderdelen het aantrekken van medewerkers met andere vaardigheden en een hoger opleidingsniveau om de financiële opsporing, intelligence, forensisch onderzoek en cyberopsporing door te ontwikkelen.

Naast de inzet van politie is ondernijning een maatschappelijk probleem en hebben allerlei overheidsinstanties en (private) organisaties hiermee te maken. Nieuwe ontwikkelingen vragen om een steeds steviger en gezamenlijke aanpak. De verwevenheid in sectoren en structuren neemt toe, zoals criminogene financiële stromen. Het klimaat verhard en afrekeningen verworden tot een vorm van criminele dienstverlening.

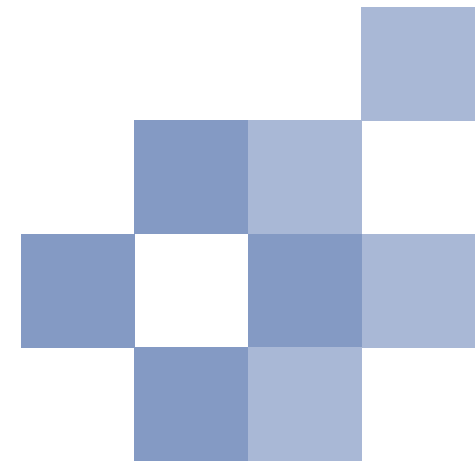
Naast het LOVP hebben de regioburgemeesters zitting in het Strategisch Beraad Ondernijning. Zij willen een betere kwantitatieve en kwalitatieve toerusting van politie ten behoeve van de aanpak van ondernijning met adequate wet- en regelgeving. Ook willen zij versterking van de bredere wijkenaanpak en structureel geld voor de lokaal/regionale aanpak en het Pact voor de Rechtsstaat/Pact Beprijd. Onverminderd blijven de regioburgemeesters aandacht vragen voor realisatie van een afpakfonds.

2. Cybercrime

Cybercrime gaat over cybercriminaliteit, zoals hacken, en digitale criminaliteit, waarbij klassieke criminaliteit digitaal plaatsvindt zoals oplichting via marktplaats. Samen met het bedrijfsleven zet politie stevig in op de aanpak door cybercrime teams en Team High Tech Crime. Digitale criminaliteit houdt zich daarbij niet aan grenzen. De regioburgemeesters vinden daarom dat politie op alle niveaus, van landelijk tot basisteamniveau aan de slag moet met de aanpak van cybercriminaliteit. Om de politie in de toekomst toegerust te laten zijn in de aanpak van cybercrime, cyber opsporing en het creëren van een digitaal vaardige politie is het aantrekken van personeel met andere kennis en vaardigheden en een hoger opleidingsniveau nodig. Regioburgemeesters vinden het borgen van kennis, kunde en de aanpak op ook lokaal niveau belangrijk, in samenhang met specialistische teams binnen de eenheid en landelijk. Cruciaal is het optimaliseren van het aangifteproces en het verbeteren van kennis over cybercrime bij intake en service en het verhogen van de kennis binnen de teams.

3. Snel veranderende samenleving

Er spelen meer en meer (internationale) maatschappelijke vraagstukken die spanningen, onrust en soms polarisatie met zich meebrengen. Uitingen die zich zichtbaar manifesteren op landelijk en lokaal niveau (fysiek en online), maar zich ook in de onzichtbare haarvaten van de samenleving zetten. Zij ontstaan als gevolg van onder meer politieke keuzes, internationaal, landelijk of lokaal beleid of maatschappelijke ontwikkelingen waar politie in de handhaving van de openbare orde veelal het sluitstuk is. Denk hierbij aan de boerenstikstofprotesten, de handhaving van coronamaatregelen, de lokale impact van gaswinning of het windmolenverzet. De druk op de politieorganisatie in het kader van de inzet op openbare orde is hiermee hoog en neemt toe. En het is voorstelbaar dat dit voor de politie als afspiegeling van de maatschappij én een politie die er voor iedere burger is intern ook spanningen geeft. Daarnaast is de uitwerking die dit heeft op de maatschappij en de cohesie en tolerantie in de samenleving op de korte maar zeker ook op de lange termijn een breder vraagstuk.

B. Doorontwikkeling bestel

4. Lokale ruimte

De ambitie van de regioburgemeesters is om binnen de kaders van het politiebestedel aan te sturen op het realiseren van meer ruimte voor sturing door het lokale gezag en dat politiechefs en lijnchefs beter in staat gesteld worden om ook beheersmatig het gezag te kunnen volgen. Dit vraagt ook het organiseren van balans tussen stolling en flexibiliteit van de organisatie zonder de betaalbaarheid uit het oog te verliezen.

Het realiseren van meer lokale ruimte brengt de lijnchefs van eenheden en basisteams meer in positie. Dit vergt beter inzicht in mensen en middelen en uiteraard ook regionaal en lokaal invloed en zeggenschap. Het uitgangspunt is dat zeggenschap daar wordt neergelegd waar keuzeruimte nodig is. Flexibilisering van de operationele inzet is nodig om beter in te kunnen spelen op lokale behoeften en ontwikkelingen. Dit raakt vraagstukken ten aanzien van de inrichting, het werken met een flexibele bandbreedte, het kunnen bewegen met bezetting of het lokaal sneller en eenvoudiger kunnen omvormen van (invulling) van formatieplaatsen. De regioburgemeesters willen deze vraagstukken verder verkennen met het oog op het realiseren van meer lokale ruimte passend bij de context en vraag. De rol en verantwoordelijkheid van het gezag bij sterkteverdeling moet daarbij geborgd zijn.

De lokale gezagsdriehoek is leidend in de aansturing van de politie. De regioburgemeesters vinden daarom dat het aantal nationale prioriteiten (beleidsdoelstellingen veiligheidsagenda) zo beperkt mogelijk moet zijn. Ook moet er terughoudendheid zijn bij nationale beleidsvorming gericht op de taakuitvoering van politie. Niet alleen beheer moet volgend zijn aan gezag, ook beleid moet ondersteunend zijn aan de prioritering door het gezag en de wijze waarop de (integrale) aanpak van veiligheidsvraagstukken lokaal is georganiseerd.

5. Ontwikkeling gezagsrol

Met regelmaat komt discussie op rond de aanstellingswijze van de burgemeester en over de mate waarin de burgemeester uitgerust moet zijn met OOV-bevoegdheden. Vanuit BZK is een *agenda burgemeester* gelanceerd, waar met name het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten bij zijn betrokken.

Vanuit regioburgemeesterperspectief is hierbij relevant wat dit betekent voor de gezagsrol over de politie. De ambitie is om hiertoe een verkennend internationaal vergelijkend onderzoek te initiëren. Hoe kunnen we (bestelafhankelijk) leren van de rol en positie van de burgemeester ten aanzien van politie in andere landen? Met het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten wordt samen opgetrokken waar het gaat over de ontwikkeling van de rol van de burgemeester, bijvoorbeeld ten aanzien van de OOV-portefeuille.

6. Strafrechtketen

De aanpak van onveiligheid vraagt niet alleen een stabiele en gerichte inzet van politie. De regioburgemeesters onderstrepen dat het maatschappelijke effect een resultante is van de gehele keten. Schakels in de keten dienen ieder voor zich en in zijn geheel samenhangend op orde te zijn.

Dit vraagt ten eerste meer aandacht voor samenwerking aan de voorkant van de keten. Inzet op preventie, zorg en jeugd kan onnodige instrooming in de strafrechtketen voorkomen. Waar er wel sprake is van inzet van politie is het bewust afwegen van een betekenisvolle interventie nodig. Dat kan uiteenlopen van een gesprek met iemand van de gemeente, zorg- en veiligheidshuizen, slachtofferhulp, een anti-discriminatievoorziening of de wijkagent tot het doen van melding of aangifte. Waar zaken in het kader van strafrecht instromen in de keten, dient het systeem een goede doorstroom te faciliteren. Dit kan alleen met een gedigitaliseerde strafrechtketen én efficiënte samenwerking tussen de ketenpartners. Deze laatste twee punten zijn onderdeel van het Actieplan Strafrechtketen van het Bestuurlijk Ketenberaad. Dat vraagt volgens de regioburgemeesters bekostiging waarbij de impact op de samenleving van de aanpak centraal staat en die partners stimuleren in netwerkverband veiligheidsvraagstukken op te pakken op basis van een passend en minder fluctuerend budget. Tot slot ligt er een specifiek vraagstuk voor de politie waar het gaat over de invoering van aanpassing van het Wetboek van Strafvordering. Hiertoe is een nog niet gedekte kostenpost van 250 mln euro voor politie begroot, zal er vanaf 2025 forse investering in opleiding nodig zijn en wordt het eerste jaar een productiviteitsverlies van 2% verwacht. De regioburgemeesters zetten in op lobby voor intensivering van (incl. WvS) én stabiliteit in de financiering voor specifiek de politie en samenhang in de keten. Inhoudelijke bespreking van opvolging van de aanbevelingen uit het rapport stabiele financiering volgt in het LOVP.

7. Personeel & Middelen

De regioburgemeesters spreken met de minister over het beheer van de politie en de taakuitvoering door politie. De Politiewet schrijft voor dat er in het LOVP in elk geval wordt gesproken over de verdeling van de sterkte en over de begrotings- en verantwoordingsstukken van de politie.

Om haar taken uit te kunnen voeren moet de politie over voldoende personeel en middelen kunnen beschikken. De regioburgemeesters zetten zich sinds het begin in voor een meer stabiele financiering van meer personeel en middelen, gezien de initiële bezuinigingen op de nieuwe politieorganisatie en de opkomst van nieuwe complexe uitdagingen zoals ondermijning en digitalisering. Het position paper *Politie van morgen en overmorgen* en de nadere uitwerking daarvan beschrijft wat de wensen voor de (nabije) toekomst zijn. In een *visual* is de verbinding gemaakt tussen de position papers van de politie en de partners.

Bestaande middelen en intensiveringen uit het regeerakkoord moeten worden verdeeld tussen partners in het domein en bij de politie. De eventuele afspraken over doelen en uitkomsten van die uitgaven en de reguliere bestedingen monitoren we in de begrotings- en verantwoordingscyclus. De verbinding tussen beleid en middelen krijgt steeds meer zijn beslag in de beleidsrijkere begroting. De regioburgemeesters zien dit als een eerste stap, meer inzicht in haalbaarheid en bekostiging van ambities is nodig. Op basis hiervan kunnen de regioburgemeesters invloed uitoefenen op een meer strategische ontwikkeling van de politiefunctie en -organisatie. Afweging binnen de financiële kaders vindt doorlopend plaats. Nieuw beleid of hogere ambities kunnen soms niet of alleen ten koste van ander beleid. Zonder de wens of behoefte te hebben als gezag te treden in het financieel management van het korps, willen de regioburgemeesters graag verkennen hoe zij meer betrokken kunnen worden bij de

afweging van deze doorlopende (bij)sturing. Dit heeft immers betrekking op de spanning tussen beheer en taakuitvoering en is van invloed op het werk wat politie wel en ook niet kan doen. En voor die keuze staat politie niet alleen. De inzet van de regioburgemeesters op de lange termijn is een voldoende en stabiel bekostigde politie voor de taakuitvoering en lokale en landelijke prioriteiten.

De regioburgemeesters vinden dat de afspraken over ontwikkeling van een nieuwe verdeelsystematiek gestand moeten worden gedaan, zodat we voorbereid zijn op verdeling van nieuwe uitbreiding van (ongelabelde) sterkte. Dit vraagt een verdelingssystematiek die recht doet aan de noden van de verschillende onderdelen en eenheden van de politie. De eerste stap is het omzetten van aspiranten uit de formatie voor volledige sterkte. Over de impact hiervan voor de eenheden en de toewijzing van aspiranten aan de eenheden door de korpschef wordt gesproken in het LOVP.

8. Veiligheidsagenda

Gestart wordt met de ontwikkeling van een nieuwe Veiligheidsagenda. De regioburgemeesters vinden dat deze zich net als voorgaande jaren alleen moet richten op vraagstukken die landelijk of internationaal spelen; (eenheids)overstijgend zijn; of waar afstemming in de aanpak of specifieke expertise op landelijk niveau nodig is. Daarbij is het van belang dat de afspraken weliswaar in een integrale context worden gezien, maar zich feitelijk alleen op de politieorganisatie richten. De regioburgemeesters zetten daarbij vooral in op kwalitatieve afspraken, omdat die bijdragen aan de doorontwikkeling van de politieorganisatie. Bij de opstelling moet een redelijke wisselwerking ontstaan met de meerjarenbeleidsplannen uit de regio's. De wet schrijft voor dat nationale prioriteiten moeten zijn verwerkt in de regionale plannen. Beter zou het zijn als de veiligheidsagenda en de beleidsplannen elkaar aanvullen.

De ambitie is gericht op het laten aansluiten van de agenda op de ambities uit het gezamenlijke position paper politie, het Pact voor de Rechtsstaat, de opbrengsten van de huidige Veiligheidsagenda en het regeerakkoord. Deze agenda dient ruimte te laten aan de gezagen om keuzes te maken ten aanzien van de taakuitvoering door politie, de minister in staat te stellen zijn/haar rol richting de Tweede Kamer in te vullen en de politieorganisatie verder te helpen in haar ontwikkeling.

9. Omgangsvormen

Bij de vorming van de Nationale politie hebben de deelnemers aan het LOVP afspraken gemaakt over de samenwerking. De Wassenaarse notitie is overminderd van kracht. Vanuit die afspraken volgen twee belangrijke punten.

De regioburgemeesters vinden dat op beleidsmatig niveau het LOVP van strategische meerwaarde kan zijn door meer in te zetten op gezamenlijke gedachtevorming; het vroegtijdig bespreken van koers en richting van de politie en daaraan gerelateerde veiligheidsonderwerpen in een LOVP. Een belangrijke relatie ligt hier naar het position paper politie, als basis voor een gezamenlijke agenda. Op operationeel niveau kunnen incidenten leiden tot acute ingrepen door het gezag in de prioritering van de politie. Logischerwijze kunnen deze besluiten dan de positie van het andere gezag raken. Immers, gezagen op Rijksniveau hebben geen eigen diensten tot hun beschikking maar maken gebruik van 'dezelfde politie' als de lokale gezagsdragers. Ervaring leert, naar aanleiding van onder andere de landelijke intensivering op bewaken en beveiligen, dat afspraken over hoe elkaar dan snel te informeren nodig zijn. De regioburgemeesters bepleiten dat deze afspraken moeten passen binnen het bestel en niet mogen leiden tot nieuwe vormen van landelijk gezag, met als kern elkaar niet te overvallen en tegelijkertijd elkaar als gezag ook ruimte te geven.

De regioburgemeesters willen met de partners binnen het LOVP en specifiek de nieuwe minister van JenV verkennen hoe de doorontwikkeling op deze twee punten efficiënt kan worden vormgegeven.

C. Toekomstbestendige politie

10. Lokale verankering

Voor het handhaven van de openbare orde dient een burgemeester te kunnen beschikken over een politieorganisatie die lokaal verankerd en verbonden is en blijft met de (digitale) samenleving. Lokale verankering is niet zomaar te verkrijgen en is - eenmaal gelegd - niet simpelweg te behouden. Verankering betekent weten wat er gebeurt in jouw wijk, weten wie er wonen, wat deze mensen bezighoudt, waar(over) onrust te verwachten is en welke partners je in de wijk nodig hebt of gaat hebben.

De regioburgemeesters willen dat de politie zichtbaar, aanwezig en benaderbaar is. De wijkagent speelt daarin een belangrijke rol. Deze heeft een regiefunctie in de wijk en binnen de organisatie in verbinding met basisteammedewerkers, opsporing en intelligence. Het gaat om kennen en gekend worden, zichtbaar een constante zijn vanuit de politie, signaleren en zorgen voor een stabiele informatiepositie. Maar de lokale verankering staat ook onder druk. In het LOVP spreken de regioburgemeesters over de politie van de (nabije) toekomst. Aan wat voor een politieorganisatie heeft de samenleving behoefte en wat is het politiewerk in de huidige maatschappelijke context? Zij sturen aan op goede samenwerking van politie met gemeenten, boa's en sociale partners aan veiligheid. En vragen Rijksbreed om zorgvuldig en afgewogen beleid, opdat politie niet geconfronteerd wordt met de uitwassen van onsamenhangend of zelfs falend beleid.

De regioburgemeesters zien gebiedsgebonden politie als het fundament van de politie in Nederland. Zij hebben daarbij zorg over basisteams die worden uitgehold door onverminderde inzet van mensen op andere plekken in de organisatie. Onder meer in het kader van Bewaken en Beveiligen en het MIT. Dit vraagt om afspraken op landelijk niveau hoe om te gaan met de benodigde flexibiliteit van de politie. Ook de aanpak van verwarde personen legt, ondanks de inspanningen van afgelopen jaren, nog steeds een onevenredig beslag op de basisteams van de politie en neemt toe. Een opgave waar het Rijk met gemeenten voor aan de lat staat. De samenleving verandert continu, de politie dient hierop aansluiting te blijven houden. Verankering vraagt 'kennis' binnen de politie over de maatschappelijke context waarin ze zich bevindt, verbinding tussen de disciplines intern en om fysiek en digitaal aanwezig zijn in de wijk. De regioburgemeesters vragen om het monitoren van het ervaren niveau van de dienstverlening en het daarmee kunnen anticiperen op de behoefte van de burger. In de lokale driehoeken spreken de burgemeesters over de combinatie van preventief en repressief, actief en verbindend optreden passend bij de wijk. Verankering is daarbij gelijktijdig een verantwoordelijkheid van de lokale veiligheidspartners gezamenlijk.

11. Diversiteit, inclusie en integriteit

De politieorganisatie kenmerkt zich als een minimaatschappij; waar diversiteit, cultuur en subculturen, sociale cohesie en polarisatie tot uiting komen en unieke individuen en groepen zich al dan niet verbinden in een zoektocht naar herkenning en een gevoel van betrokkenheid en veiligheid. Politie heeft als doel zich de komende jaren verder te blijven ontwikkelen als een diverse en inclusieve organisatie. Dit kan de politie niet alleen. Hier ligt eveneens een verantwoordelijkheid voor de samenleving en maatschappelijke en culturele groepen daarbinnen. Het moet vanzelfsprekend zijn dat er voor iedereen, indien geschikt, een plek is om bij de politie te werken. En dat dat binnen alle culturen een geaccepteerde en veilige plek is. Dit vraagt om het debat en een nog betere verbinding en bespreking met maatschappelijke stakeholders. De regioburgemeesters willen de politie bijstaan om ook de samenleving medeverantwoordelijk te laten zijn voor een geweldloze en verbonden maatschappij.

Regioburgemeesters hebben verzocht om landelijk onderzoek uit te laten voeren door een onafhankelijk wetenschappelijk instituut naar discriminatie en racisme binnen de politie, de effectiviteit van het beleid om dit te bestrijden en de implementatie en navolging van dit beleid. Leidinggevenden op alle niveaus moeten worden gefaciliteerd in tijd en ondersteuning om te werken aan de sociale veiligheid en omgangsvormen binnen hun team. Wetenschappelijk onderzoek kan bijdragen aan het in kaart brengen van aard, omvang en impact hiervan en als input dienen voor beleid.

De verbinding van politie met de samenleving staat in delen van het land en onder bepaalde groepen onder druk. Lokale verankering is een resultante en verantwoordelijkheid van gezamenlijk optreden van de veiligheidspartners. Specifiek voor politieoptreden is verbinding deels gelegen in herkenbaarheid

en een diverse samenstelling en deels vindt het zijn basis in houding en omgangsvormen. De regioburgemeesters hechten belang aan een open en reflectieve politieorganisatie die open staat voor tegengeluid. Dat vraagt leiderschap en een kritische blik op de kansen om dit zelflerend vermogen te bevorderen en daarbij tegenspraak en reflectie onafhankelijk en transparant vorm te geven. De regioburgemeesters benadrukken dat transparantie en onafhankelijkheid eveneens vereisten zijn voor het intern sanctiestelsel.

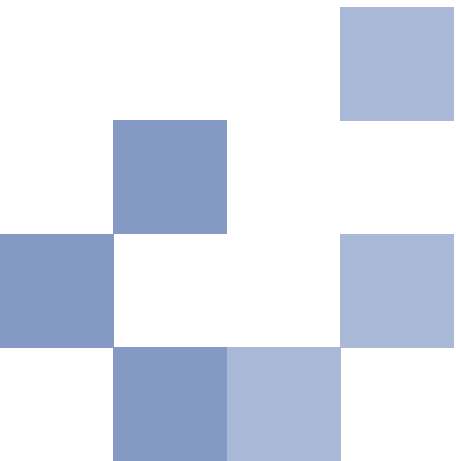
De regioburgemeesters vinden het belangrijk dat over de aanpak van diversiteit, inclusie en integriteit structureel gesproken wordt in de eenheden en (basis-team)driehoeken. Dat kan gaan over het monitoren van bejegening door politie en het ervaren politiecontact en de realisatie van de aanpak in de eenheid gerelateerd aan de lokale context en teambehoeften, met het oog op het bevorderen van de verbinding en het vertrouwen. De regioburgemeesters willen meedenken en helpen bij een gerichte wervings- en selectieaanpak, waar mogelijk en wenselijk met meer lokale ruimte voor wervingsactiviteiten en samenwerking voor diverse instroom. Het gaat ook om behoud van reeds geworven medewerkers met een diverse achtergrond.

12. Politie toekomstbestendig personeel & organisatie

De regioburgemeesters staan voor een doorontwikkeling van de politieorganisatie zodat zij toegerust is op de toekomst. Dat betekent dat formatie en bezetting in evenwicht moeten zijn, dat de juiste mensen op de juiste plek zitten en de organisatie het niveau van kennis, kunde en specialismen geborgd heeft.

De komende jaren hebben we te maken met een forse onderbezetting binnen diverse operationele onderdelen van de politie en nadrukkelijk specifiek de basisteams. Met het oog op deze krapte in bezetting, zijn er reeds diverse maatregelen in gang gezet, waaronder het verhogen van de instroom van aspiranten en het verkorten van de basispolitieopleiding. De regioburgemeesters hebben zorg over de inzetbaarheid van politie. De impact van de inrichting van het nieuwe onderwijs met een volledig tweede praktijkjaar en de begeleiding van de aspiranten daarbinnen is nog niet duidelijk. Inzet op verzuimbeleid en persoonlijke ontwikkeling stimuleert inzetbaarheid.

Het meebewegen van de organisatie met ontwikkelingen en context (van buiten naar binnen) en het realiseren van het gedachtegoed 'de juiste mensen op de juiste plek' vraagt flexibiliteit van de organisatie en de inrichting. Dit vraagt naast de focus op kwantitatieve ontwikkeling een samenhangend perspectief op de kwalitatieve opgave van de organisatie. Stevig en professioneel leiderschap, het ontwikkelen van een integere en inclusieve organisatie, het inzetten van (meer) hoger opgeleiden en de vertaling naar benodigde kwaliteiten en specialismen vanuit de ambities uit de ontwikkelagenda's en de visie op de politiefunctie zijn vraagstukken die in samenhang moeten worden gezien.

De komende jaren staat in het teken van het realiseren van zowel balans als flexibiliteit in formatie en inrichting. De regioburgemeester spreken op landelijk niveau met korpsleiding en minister over de ontwikkeling en uitgangspunten. In de Politieonderwijsraad volgen en adviseren de regioburgemeesters over de ontwikkelingen in het onderwijs. De regioburgemeesters bevragen de korpsleiding en medezeggenschap over het intern personeelsbeleid wat leidinggevend en politiemedewerkers een gezond, veilig klimaat van persoonlijke en organisatieontwikkeling moet geven. Hierover spreekt zij tevens jaarlijks met de medezeggenschap.

13. Politie toekomstbestendig beleidsvorming

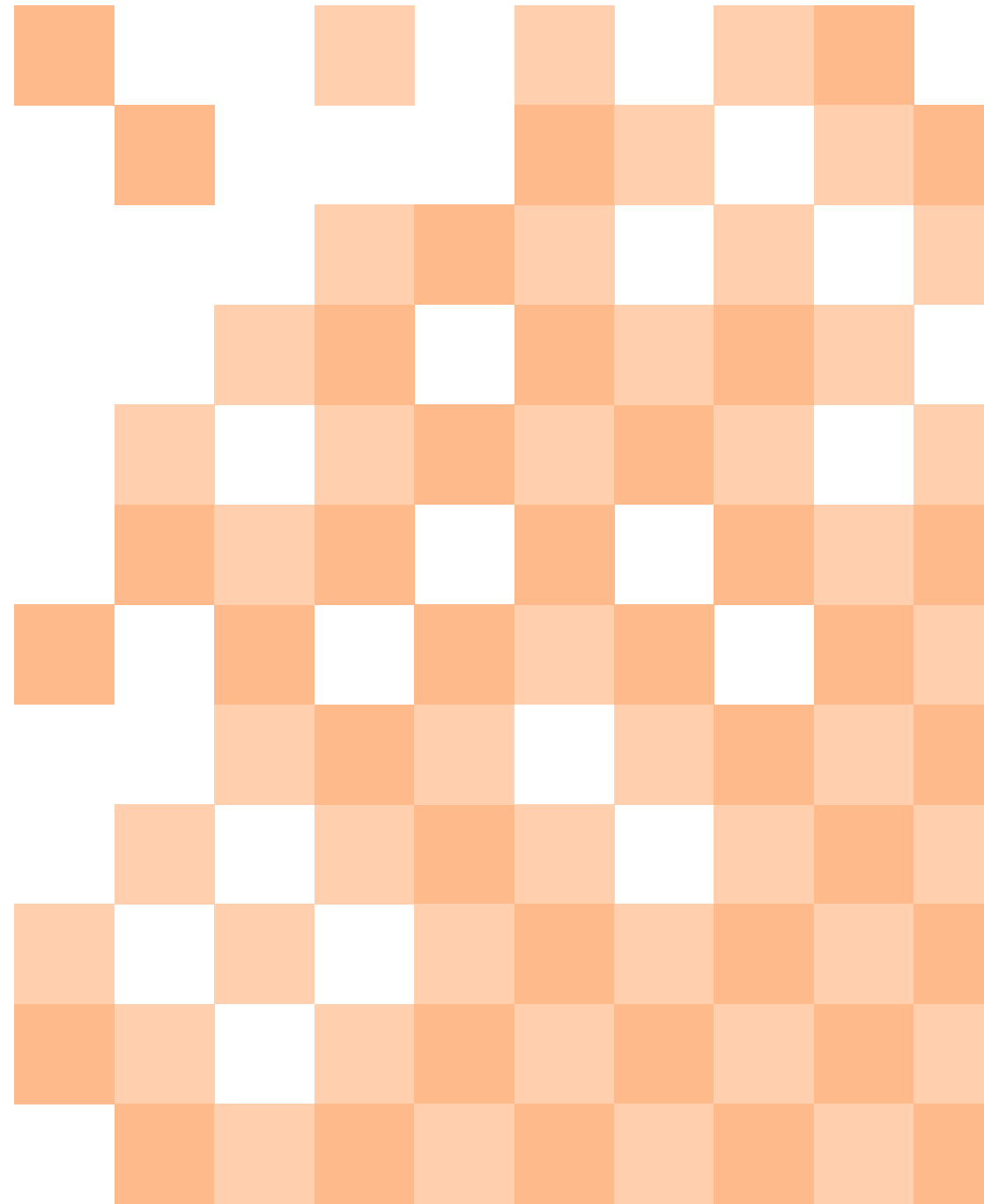
Naast de ambities zoals geformuleerd in de strategische lange termijn visie-documenten acteert de politie ook veel op adhoc vraagstukken die vanuit de politiek of de actualiteit op de agenda komen. Hier is vaak ook incidenteel geld mee gemoeid. In de uitvoering bij de politie is het uiteraard van belang om in te kunnen spelen op een actuele behoefte of noodzaak, maar niet altijd wordt vooraf de vraag gesteld of en hoe dit past in de lange termijn visie. Of hoe nieuwe aanpakken en ideeën structureel worden geborgd. Gevolg is dat goed werkende initiatieven en teams komen en gaan (afbreken van iets dat succesvol is en 10 jaar later vanuit het niets weer opbouwen). De rode draad wordt uit het oog verloren. De regioburgemeesters willen in het LOVP structureel gezamenlijk spreken over stabiele meerjarenbeleidsvorming. Zij hebben de ambitie te sturen op een samenhangende strategische lijn gericht op een toekomstbestendige politieorganisatie op basis van een gezamenlijk te vormen visie op de politiefunctie. Hieraan ten grondslag liggen de begroting en het beheerplan, het position paper, de ontwikkelagenda's en het personeelsplan van politie en de veiligheidsagenda.

14. Informatiepositie

Goede intelligence (het verzamelen, verwerken en interpreteren van gegevens waardoor gefundeerde beslissingen genomen kunnen worden) vormt een steeds belangrijkere pijler onder politiewerk. Het vergroot de kansen op een succesvolle aanpak van onder meer ondermijning en de handhaving van de openbare orde. De ontwikkelagenda Intelligence beschrijft op hoofdlijnen wat nodig is om in 2025 met 'state-of-the-art-technologie en intelligence en vakbekwaam personeel te werken'. De regioburgemeesters zien investering in specialistische kwaliteit en middelen zoals opgenomen in het position paper en een strategische personeelsplanning van politie hiertoe randvoorwaardelijk. Politie heeft behoefte aan meer hoogopgeleide vakmensen in de Intel-diensten. Ook het borgen van digitale kennis en vaardigheden in (bij)scholing is een belangrijk punt voor het realiseren van een toekomstbestendige politie. Er is geen structureel geld beschikbaar voor het realiseren van alle ambities uit de ontwikkelagenda en dat baart zorg.

Een van de belangrijkste pijlers uit de ontwikkelagenda Intelligence is het ontwikkelen en behouden van een goede informatiepositie. De regioburgemeesters willen spreken over de mogelijkheden en onmogelijkheden van politie met betrekking tot inwinning. Is politie in staat de gewenste informatiepositie in te vullen, zowel heimelijk als openbaar en fysiek en digitaal? Zo nee, waar loopt politie tegen grenzen aan en wat vinden we daarvan? Kan politie de burgemeester van de juiste informatie en handelingsperspectief voorzien? Wat zijn de juridisch en ethische vraagstukken? Vanuit de focus op de informatiepositie vanuit de politie aan het gezag wordt ook de herziening van de Wet Politiegegevens (WPG) gevolgd.

Verbonden aan informatiepositie is informatie-uitwisseling. Specifiek waar het gaat over het delen van politie-informatie aan particulieren en gezag. De regioburgemeesters zien dat mogelijkheden om meer informatie uit te wisselen met partners in de integrale aanpak van ondermijning hard nodig zijn. Op het grensvlak van zorg- en veiligheid en ondermijning wordt gewerkt aan de wet gegevensverwerking samenwerkingsverbanden, maar er zijn nog steeds zorgen over het gebrek aan mogelijkheden ook onder dit nieuwe wettelijke regime, met name voor het thema ondermijning. In de Proeve van wetgeving (2018) hebben de regioburgemeesters aangegeven dat nieuwe wetgeving noodzakelijk is om de slagkracht van de burgemeesters, zoals onder meer geregeld in de Gemeentewet, te vergroten. Samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten blijven de regioburgemeesters hierop inzetten. Het bevorderen van binnengemeentelijke informatiedeling ligt bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Colofon

Contact

Bureau Regioburgemeesters
Postbus 20305
2500 EH Den Haag

088 699 88 78 (secretariaat)
secretariaat@regioburgemeesters.nl
www.regioburgemeesters.nl

Tekst

Bureau Regioburgemeesters

Ontwerp

Corps, Den Haag

27 september 2021

Regioburgemeesters

